

I. PODATKI O ROKOPISU		
(Stran izpolni založnik pred oddajo recenzentu.)		
Naslov učbenika: ICH UND DEUTSCH 5, učbenik za pouk nemščine v 8. razredu osnovne šole		
Avtor/ Avtorji Stanka Emeršič		
Založba Založba Obzorja d. d. Maribor		
Učbenik bo namenjen naslednjemu/-im vzgojnoizobraževalnemu/-im programu/-om: <ul style="list-style-type: none">☐ osnovnošolsko izobraževanje☐ vzgoja in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami☐ osnovno glasbeno izobraževanje☐ gimnazijsko izobraževanje ◦ splošno ◦ strokovno☐ nižje poklicno izobraževanje☐ srednje poklicno izobraževanje☐ srednje tehniško oz. strokovno izobraževanje☐ poklicno-tehniško izobraževanje☐ drugo:		
Ime programa/programov: <small>(Pomočnik v biotehnikih in oskrbi, Klepar-krovec, Zdravstvena nega, Strojni tehnik...)</small>	Predmet: NEMŠČINA	Razred: 8. Letnik: Število ur:
Ime programa/programov: <small>(Pomočnik v biotehnikih in oskrbi, Klepar-krovec, Zdravstvena nega, Strojni tehnik...)</small>	Predmet:	Razred: Letnik: Število ur:
Ime programa/programov: <small>(Pomočnik v biotehnikih in oskrbi, Klepar-krovec, Zdravstvena nega, Strojni tehnik...)</small>	Predmet:	Razred: Letnik: Število ur:
II. VRSTA RECENZIJE		
(Založnik označi vrsto ocene.)		
<ul style="list-style-type: none">☐ Ocena skladnosti s sodobnimi spoznanji stroke oziroma strok, ki opredeljujejo predmet oziroma področje☐ Ocena metodično didaktične ustreznosti☐ Ocena razvojno psihološke ustreznosti		
Izjavljamo, da je rokopis recenzentu oddan skladno z drugim in tretjim odstavkom 9. člena Pravilnika o potrjevanju učbenikov.		
Datum oddaje rokopisa:	Podpis odgovorne osebe založnika:	
	Žig	

III. PODATKI O RECENZENTU

Ime in priimek: Brigita Kacjan

Izobrazba: Profesorica nemškega jezika s književnostjo in angleškega jezika s književnostjo

Naziv: mentor

(mentor, svetovalec, svetnik)

Znanstveni naslov: doktorica znanosti za področje didaktike nemščine, docentka

(npr. redni profesor, izredni profesor, docent, asistent, predavatelj višje strokovne šole)

IV. BIBLIOGRAFIJA NA PODROČJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

Avtorstvo gradiv:

JAZBEC, Saša, LÖWENKAMP, Sarah, KACJAN, Brigita. *Wissenschaftliches Arbeiten im Studienbereich Deutsch als Fremdsprache : ein Arbeitsbuch zu ausgewählten Aspekten des Verfassens von Abschlussarbeiten*. 1st ed. Maribor: University of Maribor, University Press, 2023. 1 spletni vir (1 datoteka PDF (124, [3] str.)), ilustr. ISBN 978-961-286-689-

1. <https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/746>, <https://dk.um.si/IzpisGradiva.php?id=83749>, <http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-TD9WUFW8>, DOI: [10.18690/um.ff.2.2023](https://doi.org/10.18690/um.ff.2.2023). [COBISS.SI-ID [138813443](#)]

KACJAN, Brigita, LUBEJ, Tatjana, JAZBEC, Saša. *Das ist unser Leben! : Freizeitgestaltung Jugendlicher in Europa : Auseinandersetzung mit jugendtypischen Freizeitbeschäftigungen im europäischen Vergleich : Vielfalt in Europa (er)leben*.

Unterrichtseinheiten Niveau I/II. Düsseldorf: ImTeaM4EU; Maribor: SDUNJ, 2019. 1 spletni vir (1 datoteka PDF ([49] str.)). <http://sduni.splet.arnes.si/files/2020/05/Freizeitgestaltung.pdf>. [COBISS.SI-ID [16556291](#)]

KACJAN, Brigita, JAZBEC, Saša, LUBEJ, Tatjana. *Energiegewinnung in Europa : Strom - eine europäische Angelegenheit?! : Der Mann, der die Glühlampe er fand - ein Europäer? Unterrichtseinheiten Niveau I/II*. Düsseldorf: ImTeaM4EU; Maribor: SDUNJ, 2019. 1 spletni vir (1 datoteka PDF ([29] str.)). <http://sduni.splet.arnes.si/files/2020/05/Gl%C3%BChbirne.pdf>. [COBISS.SI-ID [16562435](#)]

JAZBEC, Saša, LUBEJ, Tatjana, KACJAN, Brigita. *Energiegewinnung in Europa : Zukunft der Stromerzeugung im europäischen Vergleich : Europas Energiequellen der Zukunft - Solar, Atom, Kohle --- : Lehrerinformation. Unterrichtseinheiten Niveau I/II*.

Düsseldorf: ImTeaM4EU; Maribor: SDUNJ, 2019. 1 spletni vir (1 datoteka PDF ([52] str.)). <http://sduni.splet.arnes.si/files/2020/05/Zukunft-Energie.pdf>. [COBISS.SI-ID [16563459](#)]

JAZBEC, Saša, LUBEJ, Tatjana, KACJAN, Brigita. *Essen wir die Erde auf? : Bedeutung einer gesunden Ernährung kennen lernen und gesunde Nahrungsmittel identifizieren können : Essen wir gut und/oder gesund? Unterrichtseinheiten Niveau I/II*. Düsseldorf: ImTeaM4EU; Maribor: SDUNJ, 2019. 1 spletni vir (1 datoteka PDF ([33] str.)). <http://sduni.splet.arnes.si/files/2020/05/Gut-essen.pdf>. [COBISS.SI-ID [16539651](#)]

KACJAN, Brigita, LUBEJ, Tatjana, JAZBEC, Saša. *Europa auf dem Teller - Was essen wir? Was esst ihr? : für länderspezifische Essgewohnheiten sensibilisieren und ein europäisches Klassenkochbuch erstellen. Unterrichtseinheiten Niveau I/II*. Düsseldorf: ImTeaM4EU; Maribor: SDUNJ, 2019. 1 spletni vir (1 datoteka PDF ([25] str.)). <http://sduni.splet.arnes.si/files/2020/05/Europateller.pdf>. [COBISS.SI-ID [16528131](#)]

KACJAN, Brigita, LUBEJ, Tatjana, JAZBEC, Saša. *Zusammenleben in Europa Wege in Europa : Wege in Europa - Verkehrswege und -mittel : Auseinandersetzung mit Verkehrswegen und -mitteln in Europa : Viele Wege führen zur Partnerschule. Unterrichtseinheiten Niveau I/II*. Düsseldorf: ImTeaM4EU; Maribor: SDUNJ, 2019. 1 spletni vir (1 datoteka PDF ([28] str.)). <http://sduni.splet.arnes.si/files/2020/05/Viele-Wege.pdf>. [COBISS.SI-ID [16561155](#)]

Recenzija gradiv, sekundarno avtorstvo:

STIPANČEVIĆ, Ana. *Methodik und Didaktik für Deutsch als Fremdsprache*. Novi Sad: Filozofski fakultet, 2021. 1 spletni vir (1 datoteka PDF (252 str.)), ilustr. ISBN 978-86-6065-687-4. <https://digitalna.ff.uns.ac.rs/sites/default/files/db/books/978-86-6065-687-4.pdf>. [COBISS.SI-ID [100065283](#)]

DHS. KACJAN, Brigita (recenzent 2020). Tuzla:: Filozofski fakultet Univerziteteta u Tuzli. ISSN 2490-3604. http://ff.untz.ba/index.php?page=Drustvene_humanisticke_studije, <http://www.dhs.ff.untz.ba/index.php/home/index>. [COBISS.SI-ID [5423915](#)]

EMERŠIČ, Stanka. *Ich und Deutsch 2 neu. Delovni zvezek za pouk nemščine v 5. razredu osnovne šole*. 1. izd. Ljubljana: Obzorja, 2019. 112 str., ilustr. ISBN 978-961-230-546-8. [COBISS.SI-ID [96890881](#)]

EMERŠIČ, Stanka. *Ich und Deutsch 2 neu. Učbenik za učenje nemščine v 5. razredu osnovne šole*. 1. izd. Maribor: Obzorja, 2019. 104 str., ilustr. ISBN 978-961-230-545-1. [COBISS.SI-ID [96576001](#)]

Strani jezici : časopis za primijenjenu lingvistiku. KACJAN, Brigita (recenzent 2019). Zagreb: Hrvatsko filološko društvo, Odjel za strane jezike: Školska knjiga, 1972-. ISSN 0351-0840. <https://stranijezici.ffzg.unizg.hr/index.php/en/homepage/>. [COBISS.SI-ID [336141](#)]

EMERŠIČ, Stanka. *Ich und Deutsch 1 neu. Delovni zvezek za pouk nemškega jezika v 4. razredu osnovne šole*. 1. izd. Maribor: Obzorja, 2018. 76 str., ilustr. ISBN 978-961-230-525-3. [COBISS.SI-ID [94755073](#)]

EMERŠIČ, Stanka. *Ich und Deutsch 1 neu. Učbenik za pouk nemškega jezika v 4. razredu osnovne šole*. 1. izd. Maribor: Založba Obzorja, 2018. 76 str., ilustr. ISBN 978-961-230-524-6. [COBISS.SI-ID [94448385](#)]

Scripta manent : revija Slovenskega društva učiteljev tujega strokovnega jezika. KACJAN, Brigita (recenzent 2018). Ljubljana: Slovensko društvo učiteljev tujega strokovnega jezika, 2005-. ISSN 1854-2042. <http://www.sdutsj.edus.si/ScriptaManent/>, <http://scriptamanent.sdutsj.edus.si/>. [COBISS.SI-ID [219704576](#)]

Druge aktivnosti:

(npr članstvo v komisijah, mentorstvo ...)

Predsednica državne predmetne komisije za nemščino za poklicno maturo

Strokovnjakinja NAKVISA za ocenjevanje kakovosti v visokem šolstvu

Predsednica SDUNJ (Slovensko društvo učiteljev nemščine)

V. PISNA OCENA

(Recenzent označi vidik opravljene ocene.)

- **Ocena skladnosti s sodobnimi spoznanji stroke oziroma strok, ki opredeljujejo predmet oziroma področje**

- **Ocena metodično didaktične ustreznosti**
- Ocena razvojno psihološke ustreznosti

Pisna utemeljitev ocene besedilnega in nebesedilnega dela prejetega učbenika:

Okvirna opredelitev izhodiščnega položaja učenk in učencev pri pouku nemščine kot prvega tujega jezika v 8. razredu osnovne šole

Učbenik *Ich und Deutsch 5* avtorice Stanke Emeršič je namenjen učenju nemščine kot prvega tujega jezika v 8. razredu osnovne šole in ustrezno nadgrajuje že obravnavane teme v prejšnjih razredih ter dodaja nekaj novih, ki zahtevajo obvladovanje nemščine na nekoliko višjem nivoju. Kot 5. učbenik te serije se drži dosedanjega koncepta in tako omogoča kontinuiteto dela. Vsebina je skladna z veljavnim učnim načrtom. Učbenik *Ich und Deutsch 5* omogoča ponovitev v prejšnjih letih pridobljenega znanja, ponuja pa tudi obravnavo nekoliko bolj zahtevnega, novega besedišča, fraz in jezikovnih struktur, ki so ustrezno kontekstualizirane in razširjajo aktivno in pasivno besedišče ter jezikovne strukture učenk in učencev. Že učbenik za 7. razred je vseboval večji delež bralnega razumevanja in pisanja različnih besedilnih vrst, v učbeniku za 8. razred je delo z besedili še bolj poudarjeno. Večjezičnost in večkulturnost sta v učbeniku za 8. razred bolj izrazito prisotni kot v predhodnih učbenikih, kar je posledica nove teme Nemščine v okviru EU. Tudi v drugih enotah se pojavita večjezičnost in večkulturnost, vendar ne v takem obsegu kot v prvi enoti. Pomembno je, da so v učbeniku predstavljene značilnosti nemških govornih področij, med drugim tudi nekatere kulturne značilnosti.

Ključne kompetence in pomembne teme

V veljavnem učnem načrtu predvidenih osem ključnih kompetenc se opazno zrcali v učbeniku *Ich und Deutsch 5*, saj lahko zasledimo nekaj zahtevnih nalog za razvijanje izbranih nejezikovnih kompetenc. Pomemben vidik je tudi medpredmetno povezovanje, saj učbenik vsebuje številne teme, ki so prevzete z drugih področij in obogatijo in osmislijo učenje tujega jezika. Glavne teme so npr. jeziki, geografski podatki nemškega govornega prostora in Evropske unije, prav tako poklicno usmerjanje, saj so predstavljeni številni poklici, ki bi lahko na tak način sprožili zanimanje za manj običajne, a nujno potrebne poklice. Dve pomembni, zelo aktualni temi sta onesnaževanje in varovanje okolja ter osebna dobrobit, ki se nahajata v 3. oz. 4. enoti.

Jezikovne zmožnosti, operativni cilji in standardi znanja ob koncu 8. razreda

Operativni cilji so v učnem načrtu navedeni skupaj za celotno 3. VIO, zato ni mogoče določiti specifičnih operativnih ciljev za 8. razred. Pregledano gradivo pa vsekakor pokriva izbrane operativne cilje za 3. VIO. Vse predvidene jezikovne zmožnosti so v učbeniku ustrezno zastopane. V nadaljevanju bodo nekoliko podrobneje analizirane naslednje jezikovne zmožnosti: slušno razumevanje, govorno sporočanje in sporazumevanje, bralno razumevanje in pisno sporočanje. Slušno razumevanje: Učbenik vsebuje številna slušna besedila, tako monološka kot tudi dialoška. Monološka besedila so večinoma namenjena razvijanju slušnega razumevanja, deloma tudi podpori razumevanju pri branju besedil in omogočajo učenkam in učencem, da dosežejo predvideno stopnjo slušne kompetence. Številna dialoška slušna besedila ponazarjajo določene situacije in predstavljajo vzorec za uspešno komunikacijo v izbranih situacijah v realnem

življenju izven šole. Slušna besedila so tudi del drugih nalog in tako omogočajo urjenje različnih vidikov slušnega razumevanja nemščine.

Govorno sporočanje in sporazumevanje: Učbenik *Ich und Deutsch 5* ponuja številne in zelo različne iztočnice za govorno sporočanje in ustno sporazumevanje. Ker učbenik ponuja tudi pisno gradivo, je velik poudarek na iskanju in posredovanju določenih informacij, na ustnem povzemanju prebranih ali pa slišanih besedil itd. Naloge govornega sporočanja in sporazumevanja se zgledujejo po realnih situacijah izven šole, kjer se lahko učenke in učenci znajdejo v preigranih situacijah. Na tak način so tudi opremljeni z osnovnim jezikovnim in kulturnim znanjem in lahko situacijo uspešno pripeljejo do zelenega konca. Vključene so tudi potrebne slovnične prvine, ki so dobro kontekstualizirane in postopno predstavljene, kar omogoča učenkam in učencem, da razumejo predstavljene slovnične prvine in njihove funkcije ter se urijo v pravilni rabi le-teh.

Bralno razumevanje: Učbenik *Ich und Deutsch 5* ponuja številna in zelo različna pisna besedila, ki so izbrana glede na obravnavano temo in relevantne situacije in ki učenkam in učencem na področju bralnega razumevanja omogočajo doseganje, ne le minimalnih standardov, temveč tudi splošnih standardov, ki predvidevajo, da prepoznajo in znajo pripraviti nekatere besedilne vrste, spoznajo tehnike dela z dvojezičnim slovarjem in berejo daljša besedila.

Pisno sporočanje: Delež nalog, ki pripomorejo k razvijanju pisne kompetence, je precej večji kot v učbeniku za 7. razred, predvideva pa pisanje, urejanje in dopolnjevanje krajših sporočil in besedil in tudi daljših besedil, kot so opisi slik, diagramov, postopkov, oseb, čustev itd., različne kratke pesmi, razni miselni vzorci, sezname, načrti, tabelarični življenjepisi, poročila za šolski časopis, reklamacije, zahvala in priprava povzetkov.

Učbenik *Ich und Deutsch 5* zagotavlja nabor ustreznih besedil, nalog in vaj za razvijanje vseh sporazumevalnih zmožnosti, ki bi jih naj učenke in učenci dosegali ob koncu 8. razreda.

Vizualna in avditivna podoba učbenika

Vizualna podoba učbenika v učbeniku za 8. razred smiselno nadgrajuje prejšnje učbenike, v osnovi se pa drži učenkam in učencem že poznanega videza. Barvitost učbenika je primerna, barve podpirajo sistematično ureditev pomembnih učnih snovi in dodatnih informacij.

Učbenik *Ich und Deutsch 5* vsebuje fotografije, shematične prikaze in ilustracije. Fotografije so primerne za ciljno skupino, povedne in ustrezne kakovosti. Podoba ilustracij je uporabnikom znana že iz prejšnjih učbenikov, je primerna in prijetna za oko in dobro ilustrira podano snov.

Avditivna podoba zvočnih posnetkov je brez motečih zvokov in šumov, besedila so posneta v razumljivi nemščini, primerno hitro in z jasno izgovarjavo, zato posnetke ocenjujem kot primerne.

Vizualna in avditivna podoba učbenika *Ich und Deutsch 5* ustrežata ciljni skupini in spodbujata uporabnike k aktivnem sodelovanju.

Skladnost s sodobnimi spoznanji stroke in metodično didaktična ustreznost učbenika

Na podlagi navedenega lahko potrdim, da je učbenik *Ich und Deutsch 5* skladen s sodobnimi spoznanji stroke. Koncept učbenika, uporabljena vsebina in predvidene metode dela izpostavljajo osredotočenost na učenke in učence (stalno vključevanje njihovih predvidevanj, mnenj in čustev pri vseh predvidenih temah), aktivno sooblikovanje učenja s strani učenk in učencev (vključitev

njihovih idej), vključitev digitalnih in drugih pripomočkov v učenje in poučevanje (uporaba raznih digitalnih virov in pripomočkov) in celostna obravnava učenk in učencev (vključevanje aktualnih tem kot npr. mobing, medosebni odnosi, spoštovanje drugačnosti itd.). Upoštevana je tudi večjezičnost (v razredu, na šoli in v družinah učenk in učencev; vprašanja o tem, kako se določeni pojem imenuje v različnih jezikih, in multi- oz. plurikulturalnost (npr. samoumevno vključevanje predstavnikov različnih etničnih in drugih skupin idr.)). Pohvale vredno je, da slovnica ne zavzema dominantnega mesta, ampak je obravnavana kot podporni vidik oz. znanje, ki je potrebno in omogoča doseganje določenih komunikacijskih ciljev. Kljub temu pa lahko najdemo prvine primerjalnega pristopa k slovnici, ki prinaša tudi določene prednosti pri pomnjenju nekaterih jezikovnih struktur.

Povzetek mnenja:

Učbenik *Ich und Deutsch 5* zajema približno tretjino za 3. VIO predpisanih tem in jih preslika na aktualne in za ciljno skupino zanimive pojavne oblike. Jezik ustreza ciljni skupini, hkrati pa tudi jezikoslovnim normam in navadam.

Ciljna skupina je ves čas v središču pozornosti. Izbor tem, potem, besedil in nalog je premišljen in ustreza kognitivnim sposobnostim učenk in učencev 8. razreda.

Slovnica večinoma ni v ospredju, a omogoča doseganje določenih sporazumevalnih ciljev. Utrjevanje slovnice je večinoma preneseno v delovni zvezek, ki je pravo mesto za individualizirano urjenje potrebnih jezikovnih struktur. V učbeniku najdemo raznovrstne, zanimive in tudi bolj zahtevne oblike dela. Fokus učbenika je na branju in razvijanju bralne kompetence ter na spretnosti pisanja in zmožnosti priprave pisnih izdelkov.

Medjezikovni in medkulturni vidik sta v tem učbeniku bolj prisotna kot v učbenikih za 6. in 7. razred, saj imajo učenke in učenci že bolj razširjeni besedni zaklad in razvite jezikovne strukture, ki so potrebne za temeljitejšo obravnavo medjezikovnih in medkulturnih vidikov. Še več takšnih vsebin pričakujem v učbeniku za 9. razred.

Zaključek:

Na podlagi analize učbenika menim, da učbenik *Ich und Deutsch 5* sledi didaktično-metodičnim priporočilom veljavnega učnega načrta za nemščino in ustreza aktualnim spoznanjem stroke. Na podlagi predstavljenih ugotovitev sklepam, da je učbenik *Ich und Deutsch 5* primeren za potrditev in predlagam, da ga Komisija za potrjevanje učbenikov potrdi.

VI. POVZETEK OCENE

Pred pregledom sem bil seznanjen s Pravilnikom o potrjevanju učbenikov in pojasnili za recenzenta (<http://www.zrss.si>) : **da** ne

Pregledal sem predlog učbenika v dokončnem 1:1 formatu (celotni besedilni in nebesedilni del):

da ne

Pregledal sem učbenik:

v celoti del, in to od poglavja _____ do _____ oz.
od strani _____ do _____ strani.

Drugo:

Pregledal sem učbenik pripravljen za **objavo v elektronski obliki**, ki na

● ustrezen neustrezen

način vključuje **interaktivne gradnike** (vodene učne poti, igre, naloge, teste, orodja za analizo odgovorov) za pridobivanje, utrjevanje ter preverjanje znanja

● ustrezen neustrezen

motivira učenca za aktivno komunikacijo z vsebinami in predstavitvami

● ustrezen neustrezen

način vključuje **večmedijske/multimedijske elemente** (statične in gibljive podobe) za hitro in nazorno razlago pojavov, procesov, zakonitosti

● ustrezen neustrezen

način z navodili usmerja učenca pri postopnem razumevanju učnih vsebin, povezovanju že usvojenega znanja ter razvijanju sposobnosti za razvijanje ciljnih dejavnosti.

Pri ponovnem pregledu so bile moje pripombe ustrezno upoštevane:

da ne jih nisem imel

Pregledani učbenik v celoti: **ustreza** delno ustreza ne ustreza

VII. DODATNE OPOMBE

OBRAZEC ZA OCENO RECENZENTA
KOMISIJA ZA UČBENIKE
STROKOVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE ZA SPLOŠNO IZOBRAŽEVANJE

/

Datum: 15. 5. 2023

Podpis recenzenta:

